Kinh Thien su

Kinh Trung Bộ (Majjhima Nikāya)

Kinh Thien su

Vietnamese, with Unicdoe Times font

Trung Bộ Kinh, Kinh số 130

Kinh Thiên Sứ

(Devaduta Sutta) Thích Thanh Từ

Trong Trung Bộ Kinh (Kinh 130), Phật bảo (tóm tắt): -- "Này các Tỳ Kheo! Điều Ta đang nói, Ta không phải nghe từ một Sa Môn hay Bà La Môn nào khác. Những điều Ta đang nói chỉ được Ta biết mà thôi, chỉ được Ta thấy mà thôi, chỉ được Ta hiểu mà thôi".

Thế Tôn thuyết giảng như vậy. Ngài lại nói thêm như sau:

"Dầu Thiên Sứ báo động (già, bệnh, chết).

Thanh niên vẫn phóng dật

Chúng ưu buồn lâu dài

Sanh làm người hạ liệt.

Ở đây bậc Chân nhân

Được Thiên Sứ báo động

Không bao giờ phóng dật

Trong diệu pháp bậc Thánh

Thấy sợ trong chấp thủ

Trong hiện hữu sanh tử

Được giải thoát chấp thủ

Sanh tử được đoạn trừ

Được yên ổn an lạc

Ngay hiện tại tịch tịnh

Mọi oán hận sợ hãi

Các vị ấy vượt qua

Mọi đớn đau sầu khổ

Chúng đều được siêu thoát".

(Dựa theo bản dịch Việt của HT Minh Châu)

Bình giảng:

Trước tiên Phật xác định: Những điều Phật đang nói, chính do Ngài biết, Ngài thấy và Ngài hiểu chứ không phải do nghe các vị Sa Môn hay Bà La Môn nói. Những điều ấy là gì? Tức là già, bệnh và chết. Phật dùng bài kệ trên để giải thích.

Bốn câu kệ đầu chỉ cho kẻ phàm phu si mê, mặc dù già, bệnh, chết (Thiên Sứ) báo động, cho biết ai ai rồi cũng đi đến đó, nhưng họ vẫn buông lung đam mê ngũ dục (tài, sắc, danh, thực, thùy). Bởi đam mê ngũ dục, mà gây nghiệp thọ báo, chịu các đau buồn hiện tại và đời sau. Nếu có được sanh làm người cũng là kẻ hạ liệt thấp kém.

Trong các câu kệ tiếp theo, Phật nói: Ở đây ngược lại các vị chân thật tu hành, biết rõ sự già, bệnh, chết, mau chóng, nên không một niệm buông lung, thường sống trong diệu pháp của Phật. Các vị này thấy sợ các chấp thủ và trong sanh tử hiện hữu. Do vậy giải thoát chấp thủ, sanh tử được đoạn trừ. Họ yên ổn an lạc, ngay hiện tại được tịch tịnh. Các vị ấy vượt qua mọi oán hận sợ hãi và mọi đớn đau sầu khổ.

Tóm lại đại ý Phật nói: Tai hại của người si mê dù biết già, bệnh, chết, không ai tránh khỏi mà vẫn buông lung chạy theo ngũ dục, nên hiện đời có nhiều lo âu sầu khổ, đời sau sanh làm người hạ liệt; và khen ngợi người có trí tuệ chân thật tu hành biết rõ sự già, bệnh, chết, vô thường mau chóng, nên không buông lung. Biết sợ sanh tử và niệm ái trước trong sanh tử, hằng cầu thoát ly sanh tử, kết quả họ sẽ được an lạc, tịch tịnh dứt mọi khổ đau phiền lụy được siêu thoát tự tại.

Đây là điều kiện cốt yếu mà người tu phải thường tỉnh giác. Nếu môt niệm xen hở (buông lung) tức bị sanh tử trói cột. Hằng nhớ tức là giải thoát.

Trong kinh Di Giáo, Phật dạy: "Phải nghĩ đến lửa vô thường đang thiêu đốt thế gian, phải sớm cầu tự độ, chớ vì nhân duyên ngủ nghỉ (buông lung) mà để một đời qua suông không được lợi ích".

Vậy ai là người thấy rõ ba cõi là nhà lửa đang bừng cháy, phải nương lời Phật dạy trên tinh tấn tu hành để độ mình và độ thoát chúng sanh ra khỏi nhà lửa ba cõi.

Thích Thanh Từ

(Trích "Nhặt lá bồ đề", Tập 3)

Trích giảng Trung Bộ | Thư Mục tổng quát

updated: 23-01-2003

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.